

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียน
ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียน
ขนมจิ้นน้ำย่อยของดีเมืองแพร่ กันดีอะเจ้า
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*

DEVELOPMENT OF A COMPETENCY-BASED UNIT ABOUT THAI
READING AND WRITING FOR DEVELOP THINKING ABOUT THE TOPIC:
LET'S READ AND WRITE KHANOM JEEN NAM YOI, A GOOD THING
IN PHRAE FOR GRADE 1 STUDENTS

วีรณัญญา รุ่งแรก

Weerinya Roonraek

วิเชียร อารังโสติสสกุล

Wichian Thamrongsotthisakul

มหาวิทยาลัยนเรศวร, ประเทศไทย

Naresuan University, Thailand

E-mail: weerinya.rr@gmail.com

โทรศัพท์ 090-3216515

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลจตุรพักตรพิมาน จำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบแผนการทดลองกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แบบวัดสมรรถนะ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดย

* Received 18 May 2024; Revised 27 May 2024; Accepted 10 June 2024

ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละและการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า 1.หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีองค์ประกอบ 9 ส่วน 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 3) สมรรถนะหลัก 4) สมรรถนะเฉพาะ 5) จุดประสงค์การเรียนรู้ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์กับหลักฐานการเรียนรู้ 7) การจัดการเรียนรู้ 8) การประเมินผลการเรียนรู้ และ 9) การวัดและประเมินผลรวบยอด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.52) มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง 2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.68 แสดงว่านักเรียนเห็นด้วยกับการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ, สมรรถนะการอ่านภาษาไทย, สมรรถนะการเขียนภาษาไทย, การพัฒนาการคิด, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

Abstract

The objectives of the research were 1) construct and validate a competency-based learning units, 2) implement a competency-based unit by comparing the thai reading and writing competency to develop thinking with 70 percent criterion, 3) assess opinion on teaching and learning to a competency-based unit. This study was conducted through research and development methodology. The research sample included 20 of grade 1 students from AnubanJaroonlonggrattanakan School in the second semester of the academic year 2023, received by cluster random sampling. The design of research was a one-group posttest-only design with the 70 percent criterion. The research instruments included a competency-based, competency to develop thinking test and questionnaire of students' opinions towards to competency-based. Data were analyzed using mean, standard deviation, percentage, and t-test. The research results revealed that: 1. the competency-based unit about thai reading and writing competency to develop thinking ; there were 9 components: 1) name of learning unit 2) course learning outcomes 3) core competencies 4) specific competencies 5) competency learning objectives 6) relationship between

competency objectives and learning evidence 7) learning management 8) learning evaluation and 9) measurement and summative evaluation. The overall results of the appropriateness of learning activities were at the high level ($\bar{x}$ = 4.43, S.D. = 0.52). The competency-based unit was then piloted for the further improvement. Its result was at a high level of appropriateness and ready for the implementation. 2. The implementation of the competency-based unit about thai reading and writing competency to develop thinking. found that the student's competencies on thai reading and writing competency to develop thinking after learning was higher than the 70 percent and statistically significant at the .05 level. 3. The overall average assessment of grade 1 students opinions on the competency-based unit was 4.68, indicating that students agreed with the teaching at the highest level.

Keywords: Competency-based learning unit, competency reading Thai language, competency writing Thai language, thinking development, grade 1 students.

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนาตามแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ซึ่งมีความแตกต่างจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด ส่วน (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีสมรรถนะหลักที่สำคัญ จำเป็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บ่มเพาะ พัฒนา และต่อยอดสมรรถนะหลักและสมรรถนะอื่นได้เต็มตาม ศักยภาพ ตามความจำเพาะเจาะจงของบุคคล (Personalization) ตามความเชื่อที่ว่ามนุษย์มีหน้าที่ ในการพยายามค้นหาตัวเอง และเลือกสร้างลักษณะของตนเองตามที่อยู่จะเป็น การจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้ จึงมุ่งให้ผู้เรียนทบทวน พิจารณา ไตร่ตรอง ใคร่ครวญ และตรวจสอบ เพื่อให้ค้นพบและรู้จักตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเป็นองค์รวม

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความรู้ และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัลอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเกิดปรากฏการณ์สำคัญของโลก เช่น ภาวะการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา

อย่างรุนแรง ส่งผลให้ทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทย เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่กระทบวิถีชีวิตของผู้น้อยอย่างไม่หยุดยั้ง เกิดปัญหา ความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังไม่สะท้อนถึง ศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถออกไปสู่สังคมและโลกของการทำงานในอนาคตได้อย่างชัดเจน จึงเป็นความสำคัญจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นพิมพ์เขียวและ กลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้สอดคล้องรับกับความก้าวหน้าทาง วิทยาการและการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน เพื่อสร้างคนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสามารถและศักยภาพในการดำรงชีวิต ปรับตนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งจะ แข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของชาติฉบับใหม่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการ พัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมทั้งเป็น การเตรียมเยาวชนสำหรับการเผชิญหน้ากับโลกอนาคตที่ไม่แน่นอนต่อไป

ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์ (2563) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนภาษาไทย เป็นทักษะ พื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ทุกภาษา ทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและระดับสูง เพื่อผู้เรียนจะ ได้นำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการติดต่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันเช่นเดียวกับ ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทย และเป็นเครื่องมือ สำคัญที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ และสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมี ความสุข จึงจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและมี คุณภาพ สามารถพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ระบุให้ภาษาไทย เป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่ง ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและฝึกฝนให้มีความชำนาญใน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ทั้งในส่วนกระบวนการ แนวปฏิบัติทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ปฏิบัติระดับสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีการกำหนดสาระการ เรียนรู้ ผลการเรียนรู้เกินที่คาดหวัง ทำให้การวัดและการประเมินไม่สะท้อน มาตรฐาน ส่งผล ต่อปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยังไม่เป็นที่พอใจ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวถึงสาเหตุของปัญหา ดังกล่าวว่ามีมาจากหลักสูตร ขาดความยืดหยุ่น ไม่ทันความต้องการของโลกและสังคม ไม่

ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและบริบทที่แตกต่างหลากหลาย เมื่อมีการถ่ายทอดส่งต่อไปจึงเกิดผลกระทบกับการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่ล้าสมัย การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เน้นเพียงการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูขาดทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้แบบเดิมส่งผลต่อผลลัพธ์ในการเรียนรู้ ของผู้เรียนจึงไม่ได้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ตลอดจนท้ายที่สุดแล้ว คุณภาพผู้เรียน ทั้งผลสัมฤทธิ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ไม่ได้สามารถนำความรู้ที่เรียนไปต่อยอดในการใช้ชีวิตในโลกแห่งความจริงได้

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์แบบองค์รวมที่นำสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต เช่น สถานการณ์ ปรากฏการณ์ ประเด็นสำคัญในสังคม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักเรียนมาเชื่อมโยงกับเนื้อหา ทักษะ และเจตคติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับบริบทนักเรียน โดยนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และความสามารถอื่น ๆ มาแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจนเกิดความสำเร็จ และมีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และความก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน โดยเน้นการเชื่อมโยงกับบริบทชีวิตจริง และการนำความรู้ไปใช้จริง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของสายธาร มั่นยุติธรรม (2565) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการฐานสมรรถนะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า 1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการฐานสมรรถนะ เรื่อง อนุรักษ์บึงบอระเพ็ดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการรู้สิ่งแวดล้อมหลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการฐานสมรรถนะเรื่อง อนุรักษ์บึงบอระเพ็ด สูงกว่าก่อนเรียน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยพิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้รายปี/รายภาค สมรรถนะหลัก และสมรรถนะเฉพาะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกันมาบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนในลักษณะองค์รวมซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Learning) ควบคู่กับการประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ (Objective) ซึ่งเป็นเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนรู้บนฐานหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของสมรรถนะและตัวชี้วัดชั้นปีมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้การสอนบูรณาการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและทักษะตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไป พร้อมกับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อชีวิต ตามแนวทางที่ 4 : สมรรถนะเป็นฐานผลงานตัวบ่งชี้ แนวทางนี้เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาเป็นตัวตั้งและนำตัวชี้วัดที่สอดคล้องกันมาออกแบบการสอนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและทักษะตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไปพร้อม ๆ กันกับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่ต้องการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่ กันเตอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดหลังเรียนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่ กันเตอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่ กันเตอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียน ขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่ กันเตอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน เกณฑ์การคัดเลือกมีดังนี้
1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และ 2) มีผลงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน เกณฑ์การคัดเลือกมี ดังนี้
1) สำเร็จการศึกษาระดับไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และ 2) มีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา หลักสูตรรายวิชา หรือหน่วยการเรียนรู้

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจุลลึงค์รัตนนคร เพื่อประเมินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่องมาอ่านและเขียน ขนมหินน้ำย่อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่องมาอ่านและเขียน ขนมหินน้ำย่อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยนำแนวทางของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,(2564) ตามแนวทางที่ 4 : สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวบ่งชี้ มาพัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และดำเนินการสร้างหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีองค์ประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) แนวคิดสำคัญ 3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 5) สารการเรียนรู้ 6) งานการเรียนรู้ 7) กิจกรรมการเรียนรู้ 8) การประเมินผลการเรียนรู้ สถานการณ์ประเมิน และเกณฑ์ประเมิน 9) การวัดและประเมินผลรวบยอด จากนั้นนำหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D.= 0.52)

2. แบบประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด และแบบประเมินความเหมาะสม เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 คน และด้านการสอนภาษาไทย 1 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมจากนั้นข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วปรับปรุง แก้ไขก่อนนำไปทดลองศึกษานำร่อง

2. การศึกษานำร่องหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้โดยผู้วิจัยนำไปทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจตุรลงรัตนาคาร จังหวัดแพร่ ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่ม ตัวอย่างและแบบบันทึกผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขหน่วยการเรียนรู้ก่อนนำไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนเพื่อ พัฒนาการคิดโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์
2. วิเคราะห์ผลการศึกษานำร่องหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนเพื่อ พัฒนาการคิด แล้วเขียนบรรยายเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนเพื่อพัฒนาการคิดหลังเรียนกับ เกณฑ์ร้อยละ 70 แหล่งข้อมูล

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจตุรลงรัตนาคาร อำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจตุรลงรัตนาคาร อำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อ พัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียน ขนมหินน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดเรื่อง มาอ่านและเขียนขนมหินน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. แบบวัดสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด ผู้วิจัยใช้ องค์ประกอบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด แล้วสร้างแบบวัด สมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด มีองค์ประกอบ 2 ตอน

2.1 แบบทดสอบวัดสมรรถนะการอ่านภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดมีลักษณะเป็นอัตนัย จำนวน 5 ข้อ และปรนัย 5 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คน ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่า

อำนาจจำแนกโดยใช้สูตรวินัยและซาเบอร์ (DR.Whitney and D.I. Sabers) อยู่ระหว่าง 0.43-0.63 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach) เท่ากับ 0.87

2.2 แบบทดสอบวัดสมรรถนะการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดมีลักษณะเป็นอัตนัยจำนวน 1 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คน ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรวินัยและซาเบอร์ (DR.Whitney and D.I. Sabers) อยู่ระหว่าง 0.43-0.63 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach) เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาร้อยละคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติทดสอบ One-Sample Test

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

แหล่งข้อมูล

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจุลลึงค์รัตนาคาร อำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจุลลึงค์รัตนาคาร อำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปร ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด ลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียน ขนมหินน้ำย้อยของดีเมืองแพร่ กันโต๊ะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

1.1 ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด มีองค์ประกอบ 9 ส่วน 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 3) สมรรถนะหลัก 4) สมรรถนะเฉพาะ 5) จุดประสงค์การเรียนรู้ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์กับหลักฐานการเรียนรู้ 7) การจัดการเรียนรู้ 8) การประเมินผลการเรียนรู้ และ 9) การวัดและประเมินผลรวบยอด

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด พบว่า หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.52) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

1.3 ผลการศึกษานำร่องหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ในด้านความเหมาะสมของผลลัพธ์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของสาระสำคัญ ความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ (เนื้อหา) ความเหมาะสมของสมรรถนะการเรียนรู้ ความเหมาะสมของสื่อ และความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมรรถนะการอ่าน และการเขียน ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการคิด	จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเปรียบเทียบ				t	Sig.	
			เกณฑ์	หลังเรียน					
				ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.			ร้อยละ
					70 ของ				
			คะแนน						
			เต็ม						
การอ่านบทอ่าน	20	10	7	8.65	1.84	86.5	4.00	.001	

การอ่านเรื่อง ตอบ	20	10	7	7.90	1.77	79.0	2.27	.035
คำถาม								
การเขียนเรื่องตาม	20	20	14	15.8	3.55	79.0	2.27	.035
จินตนาการ								
สมรรถนะการอ่าน	20	40	28	10.78	4.79	81.5	2.84	.024
และการเขียน								
ภาษาไทยเพื่อ								
พัฒนาการคิด								

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด หลังเรียนของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.50 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่มีสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด หลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด นักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 15 คน และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน ซึ่งจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด พบว่า นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D.= 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D.= 0.52) ผลการศึกษานำร่องหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนเรื่องขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนี้มีควม

เป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยนำแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ผู้วิจัยได้เลือกแนวทางที่ 4 สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวบ่งชี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) กำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน 2) พิจารณาเนื้อหา สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่เลือก 3) ออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้เรียน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะ โดยเน้นการสอนเชิงรุก 5) วางแผนการประเมินผลโดยเน้นสภาพจริงและตอบรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ซึ่งแนวทางนี้เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาเป็นตัวตั้งและนำตัวชี้วัดที่สอดคล้องกันมาออกแบบการสอนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและทักษะตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไปพร้อม ๆ กัน กับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่ต้องการพัฒนา จากนั้นผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อหน่วยให้น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการและวัยของนักเรียน 2) แนวคิดสำคัญ 3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนในด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด 4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ มีการกำหนดสถานการณ์เพื่อเรียนและวัดผลได้ครอบคลุมสมรรถนะเฉพาะ และกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การสอน การเรียน และการวัดผล และกำหนดระดับคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ 5) สาระการเรียนรู้ ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ และชี้ให้เห็นชัดเจนที่นำไปสู่การเกิดสมรรถนะได้ 6) งานการเรียนรู้ เป็นภาระงานที่ทำให้เกิดสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด 7) กิจกรรมการเรียนรู้ ตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ 8) การประเมินผลการเรียนรู้ สถานการณ์ประเมิน และเกณฑ์ประเมิน มีสถานการณ์สำหรับการประเมินผลกระบวนการ (ระหว่างเรียน) และ 9) การวัดและประเมินผลรวบยอด มีสถานการณ์สำหรับการประเมินผลรวบยอด และหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง นำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจตุรยุธลงรัตนาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ด้วยการศึกษานำร่อง พบว่า หน่วยการเรียนรู้มีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ได้จริง

2. ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนเรื่องขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมรรถนะด้านการอ่านบทอ่าน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.5 สมรรถนะด้านการอ่านเรื่อง ตอบคำถาม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.0 สมรรถนะด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.0 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยได้นำบริบทที่ใกล้ตัวในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มาจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจบริบทและสถานการณ์ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติและเกิดสมรรถนะที่กำหนดขึ้นไว้ได้ มีการประเมินนักเรียนเพื่อเป็นการสะท้อนสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด หลังการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนเรื่องขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับกรกมล เทียนไชย (2566) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดและความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบสมรรถนะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.50 คิดเป็นร้อยละ 82.50 ของคะแนนเต็มและมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบสมรรถนะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ทั้ง 4 ด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 นำเสนอเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 คิดเป็นร้อยละ 90.00 เข้าใจความหมายของคำ อ่านออกเสียงตลอดจนทำความเข้าใจบทอ่านและสื่อที่พบในชีวิตประจำวัน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 คิดเป็นร้อยละ 77.60 ด้านสรุปเรื่องและบอกข้อคิด ตลอดจนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ย 4.00 คิดเป็นร้อยละ 80.00 ด้านนำความรู้และข้อคิดไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ย 4.13 คิดเป็น

ร้อยละ 82.60 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสืบสอบและการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาครู ของพัชรภรณ์ พิลาสมบัติ (2559) มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนแสวงหาความรู้โดยการซักถาม เมื่อเผชิญกับสถานการณ์หรือเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความสงสัยแล้วลงมือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบหาข้อสรุปของปัญหาซึ่งนำมาสู่การแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้จากสถานการณ์จริง กระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าวมีทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความสนใจโดยใช้ปัญหาในบริบทจริงเป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการนำปัญหาหรือสถานการณ์ที่มาจากบริบทจริงหรือเสมือนจริงมากที่สุด เพื่อกระตุ้นความสนใจจากการตั้งคำถาม กำหนดประเด็นปัญหาเพื่อให้นักเรียนสนใจ และเกิดความอยากรู้ ในขั้นตอนนี้ครูจะกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนมีความสงสัยในเรื่องที่จะเรียน เช่น ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับของดีประจำอำเภอทอง จังหวัดแพร่ที่เป็นเป็นเอกลักษณ์ สื่อถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต พร้อมทั้งให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัยได้ 2) ขั้นสืบค้นและใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่กำหนดเป็นขั้นตอนที่ครูชี้แนะนักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจใหม่ ๆ นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ จากการค้นหาความรู้ การเรียน การสังเกต และทำความเข้าใจด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว อาจมีการซักถามในสิ่งที่สงสัย หรือยังไม่เข้าใจ นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น เริ่มจากครูพานักเรียนไปสถานที่จริง นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับขนมจีนน้ำย้อย เช่น ขั้นตอนการทำขนมจีนน้ำย้อย ส่วนประกอบของขนมจีนน้ำย้อยเรียกว่าอย่างไร เป็นต้น นักเรียนจะได้เรียนรู้จากสิ่งของจริง ในสถานที่จริง นักเรียนจะเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนเรียนรู้จักถามในสิ่งที่ตนเองสงสัย โดยที่นักเรียนสามารถเห็นและสัมผัสของจริง นอกจากนี้ ครูยังกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนมา 3) ขั้นนำความรู้ไปฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง เป็นขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือเสมือนจริงมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการอ่านและการเขียนเพื่อพัฒนาการคิดกิจกรรมที่จัดขึ้นอาจเป็นเหตุการณ์สมมติที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง นักเรียนจะฝึกอ่านและเขียนภาษาไทยตามสถานการณ์ที่ครูได้กำหนดขึ้นโดยอาศัยสิ่งที่นักเรียนได้เรียนมาในสถานที่จริง และ 4) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนร่วมกันอธิบาย อภิปราย หรือสะท้อน

ความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างนักเรียนด้วยกัน อาจทำเป็นคู่ เป็นกลุ่ม หรือระหว่างนักเรียนกับครู จากการได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้น และชี้แนะ จากการที่นักเรียนได้ฝึกอ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดเรื่องขนมจีนน้ำย้อย ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงในสถานที่จริง สอดคล้องกับพัชรภรณ์ พิลาสมบัติ (2559) ที่ได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสืบสอบและการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ พบว่า ความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาครู กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสืบสอบและการเรียนรู้เชิงสถานการณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาครูได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เตือนใจ จันทรไสย์ (2552) ได้ศึกษาการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ดอกสร้อยสุภาสิต เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลปัตตานี พบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนดอกสร้อยสุภาสิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.31/81.83 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียน มีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หลังการใช้กิจกรรมชุดฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนดอกสร้อยสุภาสิต โดยภาพรวม สูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะ เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าได้ค่าที่ (t-test) แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พบว่า หลังการใช้กิจกรรมชุดฝึกทักษะนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่ม และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จำแนกตามความสามารถทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ทุกคู่มีความแตกต่างกัน โดยคะแนนเฉลี่ยกลุ่มเก่งมากกว่ากลุ่มปานกลาง คะแนนเฉลี่ยกลุ่มเก่งมากกว่ากลุ่มอ่อน และคะแนนเฉลี่ยกลุ่มปานกลางมากกว่ากลุ่มอ่อน

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนเรื่องขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะ เจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) เนื้อหามีความน่าสนใจ สอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่น อาจเนื่องมาจากครูได้พานักเรียนออกไปเรียนรู้จากสถานที่จริง และนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องขนมจีนน้ำย้อยที่เป็นอาหารพื้นถิ่นของอำเภอทอง จังหวัดแพร่ 2) เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน อาจเนื่องมาจากครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนอยากรู้ อยากปฏิบัติ 3) กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่ครูได้ออกแบบ ทำให้นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติ

จริง ได้หาความรู้จากวิทยากรที่มีความสามารถเฉพาะในเรื่องขนมจีนน้ำย้อย 4) กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่ครูได้ออกแบบ ทำให้นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริง นอกจากขนมจีนน้ำย้อยจะเป็นอาหารพื้นถิ่น ประจำอำเภอทอง จังหวัดแพร่แล้ว ยังแฝงไปด้วยเรื่องราว วัฒนธรรม และประเพณีที่งดงามด้วย ทำให้นักเรียนได้ซึมซับสิ่งเหล่านี้ และทำให้นักเรียนรักชุมชนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า การใช้หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการคิด เรื่อง มาอ่านและเขียนขนมจีนน้ำย้อยของดีเมืองแพร่กันเถอะเจ้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อพัฒนาการคิดภาษาไทย ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะ 1) นำรูปแบบการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนี้ไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อพัฒนาการคิดให้กับนักเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน 2) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรตระหนักว่า ต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้จากสิ่งที่ตนเองสงสัย อยากอ่านออกเขียนได้ โดยเน้นให้นักเรียนลงมือฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดสมรรถนะการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป 1) ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา โดยการสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น 2) ในหน่วยต่อไปควรทำให้เกิดสมรรถนะอื่น ๆ เพื่อให้ครบถ้วนตามหลักสูตร

บรรณานุกรม

กรกมล เทียนไชย. (2566). การพัฒนาสมรรถนะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดและความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ6R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 13(3), 139-146.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- เตือนใจ จันทรไสย์. (2552). การใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดอกสร้อย
สุภาวดี เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลปัตตานี. วารสารวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 20(3), 28-41.
- ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์. (2563). ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยนำไปสู่การเรียนรู้.
วารสารสังคมศึกษา มจร. สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 1(1), 66-78.
- พัชรภรณ์ พิลาสมบัติ. (2559). กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดสืบสอบและการเรียนรู้
เชิง สถานการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาครู, วารสารครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 48(3), 241-257.
- สายธาร มั่นยุติธรรม. (2565). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการฐานสมรรถนะเพื่อส่งเสริม
การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารร้อยแก่นสาร, 8(10),
431-447.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก.
กรุงเทพมหานคร : กลุ่มมาตรฐานการศึกษาสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการ
เรียนรู้.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ.
กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.